

Õppeaine	Ettevõtlus ja turundus
<p>Õppeaine kirjeldus, sh lõimingu põhimõtted kursuste vahel ja aineüleselt, hindamise erisused</p>	
<p>Ettevõtluse ja turunduse kursus kuulub majandusõpetuse valdkonda ning seda õpetatakse 10. klassis mahus 70 tundi. Kursus annab õpilastele tervikliku ülevaate ettevõtluse toimimisest turumajanduses, ettevõtte loomisest ja juhtimisest, turunduse rollist ning isikliku finantskirjaoskuse alustest.</p> <p>Kursus käsitleb ettevõtte missiooni ja visiooni sõnastamist, sihturu valikut, turuolukorra analüüsi (SWOT-analüüs, viie konkurentsijõu mudel), ettevõtte finantseerimisvõimalusi ning majandusarvestuse aluseid. Õpilased õpivad lugema bilanssi ja kasumiaruannet, eristama püsi- ja muutuvkulusid ning mõistma tootlikkuse ja konkurentsi seoseid.</p> <p>Turunduse teemade kaudu käsitletakse tarbijakäitumist, reklaami mõju, tarbija õigusi ja vastutust ning säästlikku tarbimist.</p> <p>Lõiming</p> <p>Ainesisene lõiming:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ettevõtte loomine → finantseerimine → raamatupidamine → turundus → konkurents ja tootlikkus • Teoreetilised teadmised seotakse praktiliste ülesannete ja juhtumianalüüsidega. <p>Aineülene lõiming:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Matemaatika – protsentarvutused, palgaarvestus, kulude ja tulude analüüs • Ajalugu / ühiskonnaõpetus – turumajandus, riigi roll majanduses • Eesti keel – äriplaani ja analüüsise koostamine • Informaatika – tabelarvutus (eelarved, palgaarvestus) • Geograafia – ressursid ja tootlikkus • Karjääriõpetus – ettevõtlikkus ja töömaailm <p>Hindamise erisused</p> <p>Hindamine toimub eristavalt (A–F) vastavalt kooli hindamisjuhendile. Kasutatakse kujundavat ja kokkuvõtvat hindamist. Hinnatakse teadmiste rakendamist, analüüsi- ja hindamisoskust, arvutusoskust ning projektitöö kvaliteeti.</p> <p>Hindamine hõlmab:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8 kontrolltööd • projektitöö (äriprojekti koostamine ja kaitsmine) • jooksvaid praktilisi ülesandeid <p>Hindamisel arvestatakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • teoreetiliste teadmiste omandamist • arvutusoskust • analüüsivõimet • praktiliste ülesannete kvaliteeti • seoste loomist reaalse eluga 	

Gümnaasiumi lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

Õpilane teab turumajanduse põhimõtteid ja ettevõtlusvorme ning mõistab ettevõtluse ja turunduse rolli majanduse toimimises ja arengus. Ta rakendab finantskirjaoskust nii isiklikes kui ka ettevõtlusalastes otsustes, analüüsib ettevõtte majandusnäitajaid ja konkurentsiolukorda ning teeb nende põhjal põhjendatud järeldusi. Õpilane hindab ettevõtlusotsuste mõju jätkusuutlikkusele ja ühiskonnale laiemalt ning väärtustab eetilist, vastutustundlikku ja kestlikku ettevõtlust.

Kursus 1 õpitulemused ja õppesisu, konkreetsed lõimingu näited ja kõik erisused, mis on konkreetse kursusega seotud.

Õpitulemus:

- Oskab kirjeldada ettevõtte missioon, visioon ning valida sihtturud;
- selgitab turuolukorda kasutades SWOT analüüsi ning viie jõu mudeli
- tunneb raamatupidamise aluseid ja oskab pidada lihtsat majandusarvestust;
- oskab lugeda bilanssi ja kasumiaruannet;
- tunneb tähtsamate väärtpaberite (võlakirjade ja aktsiate) olemust ning erinevust;
- oskab planeerida alustava ettevõtte kulutusi; arvutab varade amortisatsiooni lineaarse valemiga;
- teab alustava ettevõtte finantseerimise allikaid;
- selgitab tootlikkust;
- analüüsib kvalifitseeritud tööjõu, kaasaegse tehnoloogia mõju tootlikkusele ja ressurside efektiivse ning keskkonnasäästliku kasutamise tähtsust ja otsest seost tootlikkusega;
- teeb vahet püsi- ja muutuvkulude vahel;
- tunneb turunduse mõistet, rolli ettevõtte tegevuses;
- oskab arvutada bruto- ja netopalka ning tööandja kulusid tööjõule;
- tunneb konkurentsiliike, konkurentsi positiivseid ja negatiivseid mõjusid;
- seostab majanduse tunnis õpitut reaalse eluga;
- arvutab praegune puhasväärtus, projekti sisemine tasuvusmäär ja mõjuanalüüs Exceli abiga;
- tunneb suhtelised ning absoluutsed eelised väliskaubanduses;
- jälgib meedias majandusuudised.

Õppesisu:

- Ettevõtluse alused ja ettevõtlusvormid
- Ärimudel ja äriplaan
- Kulude ja tulude analüüs
- Raamatupidamise alused
- Tööseadusandlus ja palgaarvestus
- Tootlikkus ja mastaabisääst

Konkreetsed lõimingu näited:

- Matemaatika – palgaarvestuse ülesanded.
- Arvuti töövahendina – eelarve koostamine tabelarvutuses.

Kursus 2 õpitulemused ja õppesisu, konkreetsed lõimingu näited ja kõik erisused, mis on konkreetse kursusega seotud.

Õpitulemus:

Teab ja tunneb:

- turu ja konkurentsi liike;
- turundusmeetmetiku elemente;
- kliendid segmenteerida vastavalt erinevate kriteeriumidele;
- toote või teenuse positioneerimist vastavalt äriplaanile;
- turunduse eelarve optimeerida, kuidas efektiivselt kasutada piiratud ressursid;
- tarbija õigusi.

Mõistab ja selgitab:

- turunduse rolli ettevõtte tegevuses;
- reklaami mõju tarbijakäitumisele.

Rakendab:

- koostab SWOT-analüüsi;
- määratleb sihtturu;
- kavandab lihtsustatud turundusplaani.

Analüüsib ja hindab:

- konkurentiolukorda (sh viie jõu mudel);
- turundusstrateegiate tulemuslikkust;
- ettevõtte tegevuse mõju jätkusuutlikkusele.

Õppesisu:

- Turg ja turu toimimine
- Konkurents ja konkurentsistrateegiad
- Turundussegu
- Digiturundus
- Tarbijakäitumine ja säästlik tarbimine

Konkreetsed lõimingu näited:

- Eesti keel – turuanalüüsi kirjalik koostamine.
- Arvuti töövahendina – digiturunduse näidete analüüs.